

VILLA WALENHOF

François Van Kerckhoven

VILLA WALENHOF

Auteur: F. Van Kerckhoven

Foto en coverontwerp: FVK

ISBN: 978-94-648-0175-0

© François Van Kerckhoven 2023

E-mail - hetdorp@telenet.be

Alle foto's die in het boekwerk voorkomen zijn eigendom van de auteur of zijn met toestemming van de eigenaar(s) geplaatst.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur

Inhoud

Voorwoord	7
1 - Van arbeiderswoning naar villa	11
2 - Feest in de Potjeirstraat	23
3 - Een wasmachine voor de Potjeirstraat	39
4 - Van radio naar TV in de Potjeirstraat	53
5 - Verliefde blikken in de Potjeirstraat	67
6 - Vakantie in de Potjeirstraat	79
7 - Bijna een basketter in de Potjeirstraat	93
8 - Jeugdige liefde in de Potjeirstraat	107
9 - Reizigers uit de Potjeirstraat	119
10 - Vreugde en verdriet in de Potjeirstraat	133
Epiloog	151
Dankwoord	153

Met bijzondere dank aan Rosette De Grooff voor de info aangaande het vroegere café “Het Walenhofke”, het huis waarin ze is opgegroeid. Ook dank aan iedereen die op enige manier bijgedragen heeft aan dit verhaal.

Voorwoord

Langs de baan die doorheen enkele Rupelgemeenten loopt, ligt tussen Boom en Niel een lieflijk dorpje. De kerk, die niet ver van de Rupel gelegen is, de rivier die erlangs stroomt, wordt omringd door kleine huizen. Deze zijn gelegen in de grootste straat van het dorp. Een straat die dezelfde naam draagt als het dorp zelf, namelijk Hellegat. In tegenstrijd tot de normale zegswijze dat men “in” een gemeente of dorp woont, woont men hier “op” Hellegat. Hier wonen de arbeiders in huisjes die bijna allemaal eigendom zijn van de steenbakkerij. Naast enkele winkeltjes zoals een bakker en kruidenier, vind je hier een overvloed aan cafés. Elk heeft zo zijn eigen naam, de ene al meer uitgesproken dan de andere. Bij “Witte Sjos” of bij “Mit van Trier” of gewoon “bij den John”. Er is zelfs een café die “De Doenker Wolk” noemt. Cafénamen als “Sportvriend” of “Sportzonen”, verwijzend naar eerst sporten en daarna bier drinken, is hier ook veelgehoord. Dat laatste kon op en rond het voetbalveldje dat het dorpje rijk is. Een terrein dat aangelegd is in een van de kleiputten die hier uitgegraven zijn. Een mooi voetbalveld dat er fris en groen bijligt als men er niet op speelt. Als het geregend heeft wordt het een modderpoel. Zo kan je de modderplas aan de ene goal zien overlopen via de middenstip in de modderpoel aan de andere goal. Wanneer je geluk hebt dat je links of rechtsbuiten speelt kan je nog wat gras vinden aan de zijlijnen. Het plein zelf ligt aan de doorlopende baan op een nogal gevaarlijke bocht. Getuigen daarvan zijn de beton platen waarmee het terrein is afgeboord. Geregeld ligt er een plaat in stukken en moet men er vlug een houten plaat voorzetten.

Kwestie van geen niet betalende pottenkijkers te hebben tijdens de match op zondag. Net naast het plein ligt een straat die naar de kleiputten loopt en via een klein bareeltje het spoor oversteekt. In deze straat, gekend als de “Potjeirstraat” maar eigenlijk “de Potaardestraat” noemt, staat in een bocht het café “Walenhofke”.

Een huis met twee verdiepen met aan de voorgevel de emailen reclameborden van Lamot Pils. Binnenin leek het wat op een saloon uit de een of andere cowboyfilm. Hier kwamen de arbeiders van de steenbakkerijen hun pinten pakken tot laat op de avond. Het gevolg was dat er meer klanten ruim boven hun theewater waren dan nuchtere. Er wordt ook duchtig gefeest als de gelegenheid zich voordoet. Met “Sinte- Pieter” de feestdag van de steenbakkers werden hier verschillende vaten bier leeggedronken. Wanneer het kermis was in het dorp stond hier een danstent en een kermismolen. De drank, in hoofdzaak bier, vloeide ook rijkelijk en zo kon het dat men regelmatig een ferm in de wind zijnde heer uit de gracht moest vissen. Maar jaren gaan voorbij en het café wordt in het jaar 1954 gesloten. Het gebouw blijft lange tijd bewoond door de café eigenaars. De
8

vroegere uitbaters leggen zich daarna toe op het verhandelen van runderen. Achter het gebouw worden stallen opgetrokken. Wanneer de eigenaars besluiten te verhuizen wordt het huis en de aanpalende stallen verkocht. Het is een grote familie die het koopt en verbouwd tot woonhuis. Wanneer het helemaal is opgeknapt lijkt het wel wat op een villa. Zeker met de vele ramen in de voorgevel. Maar ook doordat het compleet alleen staat tussen de bomen van het achterliggende bos. Een bos dat toevallig ook de naam "Walenbos" had meegekregen. De familie De Schutter, allen geboren en getogen op Hellegat, zal er nog voor de zomer van 1962 zijn intrek nemen. Van het Westernsaloon interieur is niets meer te vinden maar het is evenmin een gewoon huis geworden. Dat laatste geeft zo nogal eens aanleiding tot roddels. De familie heeft zich voorgenomen, zich niets aan te trekken van alle die jaloerse blikken of roddels. Ze willen hier leven zoals "God in Frankrijk" vindt de vrouw des huizes. Met het levensmotto "Al lachend komt men door het leven" stappen ze een nieuw tijdperk tegemoet. Een levensweg die geplaveid ligt met voor- en tegenspoed. Maar een levensweg die ze zullen bewandelen als familie door dik en dun in:

VILLA WALENHOF

Hoofdstuk 1

Van arbeiderswoning naar villa

De familie De Schutter heeft na de verbouwingen zijn intrek genomen in “de villa”. Moeder Maria en vader Marcel zijn met hun vijf kinderen overgekomen van een huis in de Steenbakkerijenwijk.

Het huisje dat allang te klein was voor het gezin, werd onteigend. Ze moesten dus wel verhuizen maar iedereen zag het zitten. Door het overlijden van grootvader De Schutter, vader van Marcel, kon zijn huisje verkocht worden. De man treurde al jaren over het heengaan van oma De Schutter. Hij was tevreden dat hij eindelijk zijn vrouwtje kon gaan bezoeken daarboven. De opbrengst van die verkoop van zijn huisje ging volledig naar

Marcel. Zijn broer Gustaaf had de erfenis geweigerd door onenigheid met zijn vader. Dus met dat geld, de onteigeningsgelden en de opbrengst van het huis van Maria's ouders, kreeg de familie de kans om het vroegere café "Walenhofke" te kopen. Ze moesten er wel al hun eigen spaargelden nog bijleggen ook om het bewoonbaar te maken. Een voorwaarde was wel dat de ouders van Maria ermee konden inwonen. Dat laatste bleek geen probleem te vormen aangezien er voldoende slaapkamers waren. Hun slaapkamer bevindt zich op de gelijkvloerse verdieping. Daar werd van de vroegere caféruimte een woonkamer gemaakt. Omdat die ruimte groot genoeg was werd een gedeelte ervan afgenomen om een slaapkamer van te maken voor de ouders van Maria. Grootvader Victor (Vic de stoker) die vroeger op de steenbakkerij werkte als "stoker" op de steenoven. Grootmoeder Roza (Roos van de plekker), ze kreeg die bijnaam door haar vader. Hij bleef in zijn tijd regelmatig plakken na het kaarten op café, vandaar zijn bijnaam "de plekker".

Boven telt het huis nog vijf slaapkamer welke allen uitkomen op een lange gang. Marcel en Maria nemen hun intrek in de grote slaapkamer vooraan het huis. De enige kamer met twee grote ramen, uitkijkend op de voorhof en oprit. De slaapkamer ernaast is voor de oudste dochter Julia die zeventien jaar wordt. Zij wordt in de familie meestal "onze Jul" genoemd, wat ze eigenlijk niet leuk vindt. Verderop de gang zijn nog drie kamers waarvan er een is voor Jacqueline. Zij is de tweede oudste dochter. Ze is dertien jaar en haar noemt bijna iedereen "Jacko". De tweeling Josefine en Jenny slapen samen op één kamer. Met hun tien jaar zijn zij de jongste telgen van de familie. Ook zij kregen al een roepnaam mee. Zij luisteren, wanneer ze zin hebben, naar "Jos"

en “Jen”. Hun bezigheid is naast spelen ook kattenkwaad uithalen. Ze hebben ieder hun eigen bed welke links en rechts in de kamer staat. In de derde kamer achteraan slaapt “Henry”, de enige zoon in de familie. Hij is al bijna vijftien jaar en zijn vrienden noemen hem allemaal “de Loecky”. Zijn vader Marcel riep vroeger geregeld op zijn hond “Loecky” en men dacht dat hij riep op Henry, zodoende. Komende van een steenbakkershuisje, waar alle meisjes samen op een kamer sliepen en de zoon bij de ouders, hebben ze hier een overvloed aan ruimte. Hadden ze vroeger enkel een koertje achter hun huis, dan staat dit huis helemaal alleen aan de rand van een bos. Dat geeft mogelijkheden voor de jongsten om kattenkwaad uit te halen. De oudste meisjes kunnen al eens een vriendinnetje meenemen naar hun kamer. De Loecky kan hier aan een bromfiets sleutelen en ermee tussen de bomen crossen. De grootouders, Vic en Roos, kunnen hier van hun oude dag genieten. Vader Marcel en moeder Maria zullen hier, na hun dagtaak en in de weekends, feesten dat de stukken eraf vliegen, dat staat vast.

Het is inmiddels 1962 en we zitten al ruim in de roerige zestiger jaren. Vader Marcel, die voerman is bij de “Steenbakkerij DeNeif-Landoid” zoals ze de steenbakkerij hier noemen, moet gaan les volgen. Tot voor kort was hij voerman met een Brabander om de klei uit de putten naar boven te brengen. De paarden hadden stilaan afgedaan en vanaf nu zou er gereden worden met een locomotief. Een “duveltje” zoals men het noemde. Er zou die dag een mekanieker komen uitleggen hoe men met het “locomotiefje” moest rijden. Dat zou een hele verandering worden want dat ging vele keren sneller dan met het paard. Op de tijd dat hij anders met zijn Brabander naar bovenkwam kon er nu 3 keer over en weer gereden worden.

Marcel was daar niet zo blij mee maar legde zich er toch bij neer. Hij wou geen spelbreker van de vooruitgang zijn, dat zeker niet. Zijn vrouw Maria, iedereen kent haar als Ma, is een geweldige taartenbakster. Daarnaast heeft ze zowat een eigen strijkatelier avant la lettre, Iedereen in het dorp die iets te vieren heeft waarbij een taart hoort, komt bij haar aankloppen. Ook voor het strijken van de was van dorpsgenoten, draait ze haar hand niet om. Gevolg is wel dat de eigen strijk er soms al eens bij inschiet. Maar zoals het een goede huisvrouw en hoofd van de familie betaamt, vindt ze een oplossing voor elk probleem. De oplossing voor dit probleem is de bijna achttienjarige Julia. De oudste dochter van de familie, kortweg "Jul" genoemd, loopt al eens graag met de jongens. Om dat ongestoord te kunnen doen heeft ze een overeenkomst met moeder Maria. De woensdag namiddag is er geen school en mag ze naar het dorp. Alleen als er strijk blijven liggen is moet zij die

eerst wegwerken. Het alternatief was thuisblijven en zich de woensdagnamiddag alleen vermaken. Onder lichte dwang en ook aangespoord door haar zus, heeft ze daarop toegezegd. Haar zus, de bijna dertienjarige Jacko die eigenlijk voluit Jacqueline heet, droomt iedere minuut van de dag over de liefde. Sinds ze een keer gekust is door een jongen uit de naburige gemeente, leeft ze op een roze wolk. Ze is liefdesgedichten beginnen schrijven en verstoopt die angstvallig voor haar medemensen. In weerwil tot haar liefdesschrijfsels, is ze ook een fervent natuurliefhebber. Ze wandelt geregeld door het bos op zoek naar hulpeloze dieren. Wanneer ze een diertje ziet dat hulp nodig heeft, neemt ze het mee naar huis. Dat maakt dat ze achter de woning een volière heeft staat met enkele mussen, een tortelduifje en koolmeesjes. In een afgesloten gedeelte van de volière zit nog een kerkuiltje en twee kleine egels. Iedere morgen, voor school verzorgt ze die diertjes.

De grote tegenpool van de twee jeugdige dames is Henry, de bijna vijftienjarige en enige zoon van de familie. Hij wordt ook wel "Loecky" genoemd en is gepassioneerd door motoren en alles wat met een motor in beweging komt. Hij heeft van zijn vader een oude bromfiets gekregen waar hij elk vrij moment aan sleutelt. Hij is er zeker van dat hij die op een dag aan de praat krijgt. Naast al dat sleutelwerk gaat hij ook geregeld met zijn vader mee het bos en de putten in. Dan durven ze al eens terugkomen met een konijntje dat de weg naast de val net niet gevonden heeft. Ze moeten het dan wel verborgen houden voor dierenvriendin Jacko. Achter de meisjes lopen is er vooralsnog niet bij al begint de interesse te groeien. Zeker nadat hij de Unigro catalogus van zijn moeder opensloeg en er dames in lingerie zag instaan. Van dan af begon het al wel te kriebelen in

de onderste regionen. Meisjes waren niet zo prioritair maar een pint gaan drinken met zijne maat dan weer wel, al moet hij zorgen dat ze dat thuis niet te weten komen. Dat laatste was gemakkelijker gezegd dan gedaan zeker met spionnen als de tweeling. Over de jongste telgen van de familie kan gemakkelijk een boek geschreven worden ter dikte van een telefoongids. De tweeling Josefina en Jenny zijn beiden tien jaar al is Jenny vier minuten ouder dan haar zus. Daarom speelt ze ook altijd baas over de andere. Jos en Jen zoals ze heten in de familie zijn echte alles durvers. Ze terroriseren op speelse wijze de school en in de hoek staan of straf schrijven haalt niet veel uit. Daarom dat hun ouders meermaals in het schooljaar worden ontboden bij zuster directrice. Niet alleen op school maar ook gewoon op straat kan je hun schelmenstreken zien. Belleketrek of schoensmeer aan de deurklink smeren, maar ook een krant met hondenkak in de brievenbus steken of velobanden aflatens, zijn dan nog mee van de minst erge streken.

De onbetwistbare lijm van de familie zijn grootvader Victor en grootmoeder Roza. Vic de stoker en Roos van de plekker wonen al heel hun leven hier in het dorp. Ze zijn gekend bij de wat oudere bevolking en niet het minst in de cafés. Beiden fervente kaarters zijnde laten ze geen kaart namiddag of avond voorbijgaan. Dat legt hen geen windeieren want geregeld komen ze met een braadkip of konijn naar huis als prijs voor winst bij het kaarten. Grottemoe Roos is ook zowat het aanspreekpunt van de jongste kinderen als ze iets hebben uitgehaald. De oudere meisjes gaan er hun hart luchten als het misloopt met een jongen. Grootvader Vic de stoker houdt zich niet bezig met de problemen van de kinderen. Voor hem is thuis de gazet en de radio heilig, zich uitleven doet hij wel op café bij het kaarten.